

Magyar Vízkútfúrók Egyesülete

2484 Gárdony-Agárd, Botond utca 14.

Iktatási szám: MVE-2023/EK1

Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága

Kutatási Igazgatóság

1123 Budapest,

Alkotás utca 50.

Telefon: (+36-1) 550-25-00

E-mail: orsolya.ella@sztfh.hu

**Gonda Bence úr részére
stratégiai elnökhelyettes**

Tárgy: észrevételek geotermikus energiahasznosítás kapcsán szükséges miniszteri rendelet-módosítások tervezeteivel kapcsolatban

Tisztelt Elnökhelyettes Úr!

Bár Egyesületünket első körben nem keresték meg, ezúton is megköszönjük a lehetőséget a Magyar Geotermia Klaszterhez való csatlakozásra. Várjuk szíves értesítésüket a következő ülés időpontját illetően, amelyen már magunk is hivatalosan részt vehetünk.

Eljutott hozzánk az a véleményezendő anyag, amely geotermikus energiahasznosítás kapcsán szükséges *miniszteri rendelet-módosítások tervezeteit* tartalmazza. Amennyiben van rá lehetőség, mi is elmondanánk észrevételeinket a bennük leírtakkal kapcsolatban:

1. A vízügyi ágazat helyzetét, egyre gyöngülő szerepét figyelve a magunk részéről ezt az engedélyezési eljárás változást a vízügyi ágazat egy újabb végtagvesztésének ítéljük. Az öntözőkutak hatáskör elvonása után most a termálkutak, sőt talán az azoknál jóval sekélyebb, geotermikus hasznosítású mélyfúrású kutak is kikerülnek a vízügy fennhatósága alól. Ez az eddig is rendkívül bonyolult engedélyezési eljárásrendet csak még tovább bonyolítja.

Megítélésünk szerint megmaradva a megszokott, jól bevált vízjogi eljárásrendben, amely a vízilétesítmények építésére, üzemeltetésére vonatkozik, ezek a geotermikus engedélyezési eljárások hasonló hatékonysággal lefolytathatóak lettek volna, hozzáteve, hogy kizárólag a bányafelügyeleti hatóság szakhatósági közreműködésének erősítése mellett és természetesen a geotermikus védőidom kijelölésének szükségességével.

Azt sem igazán értjük, hogy miért maradnak ki az új engedélyezési eljárási kötelezettség alól a mezőgazdasági hasznosítású termálkutak — persze szükség lenne a „mezőgazdasági célú termálvíz kitermelés” definiálására is —, amelyek egyértelműen energetikai hasznosításúak, és miért a „gyógyászati” hasznosítású termálkutak, amelyek esetében pedig éppen nem a hőtartalom (sokszor még hűteni is kell őket), hanem az ásványi összetétel a meghatározó érték. Kimaradt innen a „balneológiai” magyarul fürdési célú hasznosítás, ami viszont betű szerint már az új engedélyezési eljárási körbe kell tartozzon. Miért?

Összefoglalva, az új engedélyezési eljárásba sorolandó kutak körét feltétlenül pontosítani kell.

2. A *bányatörvény* hamarosan életbe lépő módosítása az 5. § g) pontban „a termálvíz kitermeléssel” üzemelő geotermikus energia kinyerő létesítmények engedélyezését utalja a bányafelügyelet hatáskörébe, ugyanakkor a *rendelet-tervezet* már 150 métert meghaladó mélységű víztermelő és visszatápláló kutakra is geotermikus védőidom kijelölését teszi szükségessé a geotermikus kutatást engedélyező *határozat* alapján elvégzett kutatási tevékenység záróakkordjaként. E tekintetben úgy érezzük, hogy nincs összhang a *törvény* és a *végrehajtási rendelet-tervezet* között. Ha a *bányatörvény* a termálvízre, termálkutakra vonatkozik, hogy kerülnek a *végrehajtási rendelet-tervezetbe* a geotermikus hasznosítású hidegvíz kutak? Itt is tehát újragondolásra, pontosításra van szükség.
3. A *kutatási engedély* alapján kutatólétesítmények építhetőek. Milyen *engedély* alapján kerülhet megépítésre egy vagy több víztermelő létesítmény, amely a geotermikus energia felszínre hozatalát biztosítja, illetve milyen *engedély* kerül kiadásra egy idő előtt tönkrement kút melléfúrásos följújtására?
4. Nem látjuk az engedélyezési eljárásban a felszín alatti vizek tulajdonosát, a Magyar Államot vagy kezelőként képviselő vízügyi igazgatóságok szerepét.
5. A *tervezet* szerint a geotermikus védőidom kijelölése, lehatárolása vagy depresszió, vagy hőmérséklet-változás alapján történik. Ha a határok megállapításánál a *jogszabály-tervezetben* lehetőség van kizárólag hidrodinamikai modellezés eredményeire támaszkodni, akkor a *kutatási zárójelentésben* miért kell egyidejűleg hidrodinamikai és hőtranszport modellezést is végezni?
6. Minek alapján kerültek a védőidom határok megadott depresszió, illetve hőmérséklet-változás értékei összepárosításra?

7. A geotermikus kutatást engedélyező *határozat* előírt tartalmából kimaradtak a kutatólétesítmény(ek) műszaki adatai.
8. Javasoljuk a „*visszasajtoló kutak*” megnevezés helyett következetesen a „*visszatápláló kutak*” használatát, amely utóbbi megnevezésbe beleférnek a vizet gravitációsan elemésztő és az erre csak plusz nyomás mellett képes kutak egyaránt.
9. A geotermikus energiatermelés hosszútávú fenntarthatósága érdekében a vízvisszatáplálási kötelezettséget a *jogszabályokban* nyomatékosítani kell!
10. A már kijelölt vagy kijelölés alatt álló vízbázisvédelmi védőidomok és az ugyanilyen állapotú geotermikus védőidomok között milyen alá- és fölérendeltségi viszony érvényesül? Melyik az elsődleges? Magába foglalhatja-e egyik a másikat?
11. A geotermikus védőidom kijelölésére irányuló *kérelem* tartalmi elemei közül kimaradt a *kutatási zárójelentés* részét képező *geotermikus védőidom dokumentáció* benyújtása.
12. Vannak-e területhasználati korlátozások, előírások a geotermikus védőidomra, illetve annak esetlegesen felszínre emelkedő részére, a geotermikus védőterületre nézve? Létesülhetnek-e ott nem geotermikus hasznosítású kutak?
13. Vannak-e speciális előírások, és milyen műszaki előírások vonatkoznak a geotermikus kutató, termelő és visszatápláló létesítmények építésére, üzemeltetésére? Feltétlenül szükségesnek tartjuk azon elvek érvényesítését, miszerint ezen létesítmények szerkezeti kialakítása (pl. a beépített csőanyagok, az alkalmazott gyűrűstér-lezárás, a kútfej-kialakítás és a csurgalékvizek elhelyezése) a földtani közeg, a felszín alatti és felszíni vízkészletek mennyiségi és minőségi állapotát negatív irányba ne változtassa meg.
14. Hiányzik a hatóságok közötti adatforgalomra való utalás a tervezetből márpedig a víztermelési adatokra, de a VH-FAV adatlapok teljes vizsgálati körére a vízügyi hatóságoknak és vízügyi igazgatóságoknak is szüksége van az adott víztest vízforgalmi állapotának, vízmérlegének napra készen tartásához, a vízgyűjtő-gazdálkodási tervben számukra előírtak teljesítéséhez.
15. A vízkészletjárulék bevallási és befizetési kötelezettségre nem látunk a *tervezetben* utalást. Hogyan fog ez történni a gyakorlatban?
16. Végezetül, szükségesnek látnánk annak a meghatározását is, hogy milyen Magyar Mérnöki Kamarai tervezői, szakértői jogosultságok szükségesek egy *geotermikus kutatási zárójelentés* vagy egy *geotermikus védőidom dokumentáció* elkészítéséhez.

Magyar Vízkútfúrók Egyesülete

2484 Gárdony-Agárd, Botond utca 14.

Tisztelt Elnökhelyettes Úr! Bízom benne, hogy fönti észrevételeinkkel segítettük a megfelelő jogszabályi alapok kidolgozását. Biztosak vagyunk benne, hogy a gyakorlatban majd számos egyéb kérdés fölmerül még az általunk leírtakon túl, amelyek további jogszabályi kezelést igényelnek.

Kelt Agárdon, 2023. február hó 9-én

Tisztelettel:

**MAGYAR VÍZKÚTFÚRÓK
EGYESÜLETE**
2484 Gárdony, Botond utca 14.

Rózsa Attila
elnök